

TURECKIE BEZZAŁOGOWCE BEZ KANADYJSKICH SILNIKÓW

Kanadyjska firma Bombardier Recreational Products (BRP) poinformowała o wstrzymaniu dostaw silników lotniczych do państw, w których są one wykorzystywane w „niejasny sposób”. Chodzi o silniki spalinowe Rotax 912 produkowane przez austriacką firmę Rotax będącą własnością BRP. Napędy te są wykorzystywane w sławnych już bojowych bezzałogowych statkach latających systemu Bayraktar TB2.

Silniki Rotax 912 były sprzedawane do Bayraktarów od wielu lat. Dość powiedzieć, że ich pierwszy lot odbył się 11 lat temu a wprowadzenie do służby nastąpiło w roku 2014. Co ciekawe ,o wstrzymaniu ich dostaw nie zdecydowało ich użycie w Syrii w ubiegłym roku (prowincja Idlib i „pas sanitarny” na granicy z terenami opanowanymi przez Kurdów w Syrii) ani w Libii. Mimo, że wykorzystanie TB2 było tam masowe i w obydwu przypadkach przyczyniło się do zwycięstwa Turcji w Idlibie, jak i przełamania oblężenia i kontrofensywy przeciw Chalifa Haftarowi w Libii. Najwyraźniej usprawiedliwieniem był fakt, że wojska syryjskie wierne były prezydentowi Assadowi, który nie jest uznawany przez Zachód. Podobnie jak Haftar, który z punktu widzenia prawa międzynarodowego jest tylko puczystą walczącym z legalnym rządem w Trypolisie.

Sytuacja zmieniła się jednak po ataku Azerbejdżanu na Armenię i Górski Karabach i masowym wykorzystaniu przez ten pierwszy Bayraktarów, które - ponownie - walnie przyczyniają się do powodzenia w walkach. Kanada zdecydowała o wstrzymaniu wszelkich dostaw technologii obronnych do Turcji dokładnie rok temu - w październiku 2019 roku, po wkroczeniu tureckich wojsk do północnej Syrii. Mimo to firmy produkujące w innych krajach, a tylko należące do kanadyjskich korporacji nie musiały stosować się do tego zakazu, a do polityki własnych krajów. Austria stosowała się w tym względzie do polityki Unii Europejskiej i jej listy sprzętu podwójnego użycia, którego eksport mógłby zostać zabroniony, ale silników Rotaxa do tej kategorii nie zaliczono.

Czytaj też: [Ukraińskie silniki dla tureckich pocisków manewrujących?](#)

Uwagę zwraca tłumaczenie starszego wiceprezesa BPR Martin Langeliera, który powiedział w Radio Canada, że dopiero dowiedział się o wykorzystaniu napędów Rotaxa w Bayraktarach i stąd dopiero teraz decyzja o wstrzymaniu dostaw, informacje o napędzie tureckich BSP są bowiem powszechnie dostępne.

Teraz BPR podkreśla, że wszystkie silniki firmy Rotax zostały zaprojektowane i są produkowane „wyłącznie do użytku cywilnego i certyfikowane tylko do tego rodzaju aktywności” - czyli do lekkich samolotów sportowych i motoszybowców.

Czytaj też: [Ukraina stawia na drony z Turcji. Oferuje rakiety i silniki lotnicze](#)

Bezzałogowce Bayraktar TB2, choć udane, w dużej mierze polegają na komponentach sprowadzanych spoza Turcji. Poza silnikiem sprowadzane były do niedawna optoelektronika (kanadyjska z Wescam i niemiecka od Hensoldt, wprowadzane są jednak krajowe odpowiedniki), czy szyny do podwieszania amunicji. Wiele tych elementów zostało do dzisiaj objętych sankcjami z uwagi na agresywne poczynania Ankary na arenie międzynarodowej. To, że Turcy samodzielnie stworzyli do tej maszyny system sterowania i amunicję, może nie uratować ich przed zatrzymaniem produkcji. Chyba, że znajdą satysfakcjonujące odpowiedniki obecnych podzespołów, w czym walnie może im pomóc prowadzona od pewnego czasu współpraca z Ukrainą.

Reklama